

Sáu tháng.....6 (W)

Thuốc này có thí nghiệm rồi, thật là hay.

Thuộc Ki-ninh Đe-ta

(La quinine d'Etat)

Xứ Nam-kỳ ta là xứ nóng nực đất thấp thường có bệnh rét, bệnh này thiệt thương ai cũng vướng, chẳng nhiều thì ít; nếu không lo mà trừ nó cho sớm đã lâu ngày có khi nó sanh thêm bệnh vàng da, lở bụng, phát thũng sưng mồm, lở lá-lách, thời ngày một xanh-xao rồi phải chết. Nhà nước hằng lo cho như dân về chứng bệnh này, nên theo lời nghị ngày 18 Janvier 1922 của Quan Toàn-quyền chủ-tể Đông-pháp thời trong mỗi hộc cũng khắp các làng, thành thị chỉ thêm quê nơi mấy nhà bán rượu và phiến, nhà nước có gởi thuốc ki-ninh đê-ta để giúp cho dân ai có bệnh rét được đến đó mua về mà uống. Như trong tỉnh Cánh-thơ đây từ ngày 15 Janvier 1923 đến nay đã được 59 nhà có trữ thuốc ki-ninh, xin coi theo bản dưới đây.

Tổng An trường

- 1-Phạm-Văn-Hành làng Mỹ-Thuận
- 2-Vương-Thoại " id
- 3-Chương-Hào " Tân-quê
- 4-Nguyễn-Văn-Mang " Tân-lưu

Tổng Định bảo

- 5-Nguyễn-Th. Nhân làng Thử-thư-Thanh
- 6-Trần-Mạnh " Tân-an
- 7-Nguyễn-Văn-Sương " Mỹ-khánh
- 8-Nguyễn-ngọc-Quí " Nhơn-ái
- 9-Lữ-Văn-Hàn " Tân-huân tây
- 10-Lã-Bửu-Thanh " Nhơn-nghĩa
- 11-Huỳnh-V. Chính " Thương-thành đông
- 12-Trương-Trung " Phú-Lợi
- 13-Lương-Hữu " Tân-thành-Đông

Tổng Định-thời

- 14-Trần-Thoại làng Thời-an-đông
- 15-Nguyễn-Hữu-Học " Thời-bành

Tổng Thời-Bảo

- 16-Phan-khắc-Giàu làng Thời-thành
- 17-Nguyễn-Th. Mỹ " id
- 18-Trương-b. Trĩnh " Thời-thành-bà
- 19-Nguyễn-t. Truyền " Thời-đông
- 20-Võ-Văn-Hình " Trường-thảo
- 21-Lương-Triều " id
- 22-Lưu-Vệ " Thời-lai
- 23-Ng. Văn-Hậu " Trường-Long
- 24-Trần-cam " Định-môn

Tổng Bình-lê

- 25-Dương-v. Dục làng Thiện-mỹ
- 26-Nguyễn-v. Châu " id
- 27-Trần-văn-Thích " Mỹ-an
- 28-Phan-văn-Tho " Bình-công
- 29-Nguyễn-n. Cang " Hạnh-thông
- 30-Lương-c. Bích " Tân-thiết
- 31-Võ-văn-An làng Trung-gia
- 32-Phạm-l. Ngọc " Loan-Tân

Tổng Định-An

- 33-Ngô-kính-Trực làng Phú-mỹ đông
- 34-Trương-Hiến " Hậu-thành
- 35-Nguyễn-v. Chương " Long-hưng
- 36-Phạm-q. Trĩnh " Bồng-phú
- 37-Lã-phát-Đại " Phú-hử
- 38-Vương-Hữu " Phú-hử
- 39-Trần-n. Chiêu " id

Tổng Thành-trị

- 40-Lã-Hữu-Ba " Thuận-Thới
- 41-Thạch-Thơ " N. Ái-Á

Tổng Tuấn-Giáo

- 42-Trần-Châu làng An-phu
- 43-Trần-thành-Gia " Hoa-thành
- 44-Lý-Duyệt " id
- 45-Ngô-Keo " Phong-nbương
- 46-Thạch-Phum " Phong-phu
- 47-Lã-Bửu-Lai " Phong-Thới

Tổng Định-phước

- 48-Lý-Phong làng Phụng-hiệp
- 49-Phạm-kim-Thích " id
- 50-Quang-Hồng " Trường-thành-Sơn
- 51-Lã-Huân " Trường-phước
- 52-Đinh-văn-Vinh " Đông-sơn

Tổng Định-hòa

- 53-Nguyễn-quốc-Bửu làng Tân-bình
- 54-Quang-thiệp " Thuận-xuân
- 55-Hà-Cô " Thanh-bưng
- 56-Trần-văn-Tốt " Hòa-mỹ
- 57-Huỳnh-Bình " Song-mỹ
- 58-An-Cửu " Tân-hưng
- 59-Nguyễn-ngọc-liên " Mỹ-Phước

Tòa Đại-Hình Cánh-thơ

(Tiếp theo)

Ngày 23 Février 1923

7-Hồ-văn-Nhi 23 tuổi và Nguyễn-văn-Neo 38 tuổi bị cáo về tội án cướp. Trong đêm 13, 14 Septembre 1922, lúc 11 giờ khuya một đảng án cướp chừng 9, 10 tên áp đến đánh nhà tên Hà-văn-Hồ ở làng Phú-Luông (Cánh-thơ). Án cướp có súng bắn lên rồi xông cửa vào nhà bắt tù đoạt thâu đồ vật, quần-áo, giấy đất vườn, đồ nữ-trang và bạc phồng ước 15000. Tài gia và bản thân tiếp cự với án cướp mà không lại, bị chúng nó đánh làm bệnh rồi đồng bè nhau đi về. Chứng làng và dân tự do đuổi theo đuổi thì đánh nã bắt được một tên án cướp là Hồ-văn-Nhi đem về tra vấn thì nó khai những tên Keo, Vàng, Veo, Báy, Hoa và Neo đồng loã cùng nó trong vụ này. Người ta tìm bắt được tên Neo mà thôi, còn mấy tên kia trốn biệt. Giải tên Nhi và tên Neo xuống quan Thẩm-án Cánh-thơ hỏi chúng nó, thì Nhi chịu có đi án cướp, còn Neo thì chối nói rằng tên Nhi oan hận nó. Án khai làm vậy. Sau khi hạch hỏi 7 người chứng thì tòa án như vậy:

Tên Nhi 15 năm khổ sai
Tên Neo 15 năm khổ sai

8- Ngày 5 Novembre 1922, tại làng Thời-lại (Cánh-thơ) tên Cao-văn-Hoa 13 tuổi nghe người ở gần nó là Ng. Văn-Hàn chuẩn bị trốn; tưởng là chuẩn bị nên tên Hoa heo ra chuẩn bị với tên Hàn làm cho tên này nói gian xảo lại bắt tên Hoa mà nhân đầu xuống an nước. Anh tên Cao-văn-Hoa là tên Cao-văn-Ngô; thấy em nó bị nhậu nước thì xé lại nhậu trong tay em cầm khúc cây dài tên đánh trên đầu tên Hàn một cái rất mạnh, tên Hàn té xỉu bất tỉnh. Bàn cận xúm lại đem tên Hàn về nhà cứu cấp, song nó cứ nằm thiếp thiếp qua ngày sau nó chết. Giải nội vụ đến Tòa quan Biện-Lý giao cho quan Lương-Y khám tử thi mô ra thấy tên Hàn bị bẻ sụn nên phải chết như vậy.

Tên Cao-văn-Ngô bị buộc tội qua Đại-hình về có ngỗ sát và nó không có tiền án, lại tánh hạnh thuở giờ không có dữ-tợn chi; bởi chứng cứ ba người đều cho là có động lòng viem nó nên phải lờ tay, Tòa lên án phạt tên Cao-văn-Ngô 2 năm án treo.

Ngày 21 Fevrier

9- Vụ tên Nguyễn-văn-Triệu 20 tuổi và em nó là Nguyễn-văn-Lang bị cáo về tội đánh chết một người tiều mà tá tại làng Thuận-huà (Sốt-răng) ngày 22 Juillet 1922. đảng kị tên Nguyễn-văn-Triệu và Nguyễn-văn-Lang đầu gác tại Thuận-huà, thì có một chiếc ghế tương như 2 người lính mà tá đến đầu gác một bên, rồi tên lính Phong bước qua ghé tên Triệu rồi nghiêng ghế đó nói cười, tên Triệu cười-tuê và vẩy tên lính Phong, 2 đảng gây-gỗ nhau thì tên Triệu cầm miếng củi đập tên Phong, lúc đang đánh nhau, tên Lang bình an

Cuộc đầu giồng lúa

Theo tờ câu-trị số 50 đề ngày 27 Fevrier 1924, các tỉnh trong Nam-kỳ sẽ do theo ngày dưới đây mà mở cuộc đầu các giồng lúa trong tỉnh.

Mytho từ 22 đến 26 Mars 1923

Gócông	"	23 đến 27 Mars
Tân-an	"	25 " 29 " "
Bếnre	"	26 " 30 " "
Vinhlong	"	12 " 16 Avril
Travinh	"	13 " 17 " "
Sadeo	"	14 " 18 " "
Gautho	"	15 " 19 " "
Longxuyen	"	16 " 20 " "
Châu-lôc	"	17 " 21 " "
Sốt-răng	"	19 " 23 " "
Bachieu	"	20 " 24 " "
Ilacogia	"	22 " 26 " "

Bờ đó có hội đến nhà tỉnh lạng xe n

nó lấy búa chém trên đầu lính Phong té xỉu. Chứng thấy lính Phong té rồi, tên Lang hoảng kinh nhảy xuống sông lội vô bờ la làng lên và tố bày các việc.

Làng bắt giải đến quan Biện-Lý Sốt-răng, thì tên Triệu ra chịu một mình nó đánh lính Phong mà thôi, và nói rằng: nó là án cướp phải lên ghe nó nên nó đánh. Sau xét rã lời nó nói là gian-đối để chữa mình, vì lúc đó là ban ngày lại là chỗ gần nhà người ta ở. Và lại lính P ong bước qua ghé có một một cái quần caki vàng, thêm có tên lính Trịnh-văn-Quê làm chứng thấy rõ 2 anh em nó chém lính Phong té nhào xuống ghe. Quan Biện-Lý giao cho quan thấy khám xét tích thì quả là vết chém bằng giao-búa bên. Qua 40 ngày sáu lính Phong chết.

Bởi có 9 người chứng phần nhiều đến thấy quả là 2 anh em tên Triệu đánh và chém tên lính Phong, nên tòa làm án tên Nguyễn-văn-Triệu 4 năm tù, em nó là Nguyễn-văn-Lang được tha bổng

10- Vụ tên Hồ-văn-Bến kêu là Lý 35 tuổi làm nghề thầy chùa ở làng Tân-thời (Cánh-thơ) bị cáo về tội hồ-thuộc độc giết tên Lê-văn-Minh.

Tên Hồ-văn-Bến kêu là Lý nhà ở gần và cùng người trong thân của Lương-thị-Tông là vợ tên Lê-văn-Minh. Song Hồ-văn-Bến đã có hòa gian cùng thì Tông, người trong xóm đều biết má (tên Minh) cũng rõ chuyện đó nữa.

Ngày 22 Decembre 1921, thì Tông dẫn con nó đi Bàng-Tang là chỗ cha mẹ chúng nó ở, được cho con nó đi học. Tên Bến loan kẻ dâm mua thợ-huân ở nhà thừa lúc tên Minh nấu cơm ăn lên đem đồ vô nói, làm cho tên Minh ăn nhầm thạch-liu, mửa và đau ruột qua ngày sau 23 Decembre tên Minh chết.

Nghi cho tên Minh bị thuốc độc, nên phải chờ tử thi và nói cớ giải đến Tòa quan Biện-Lý giao cho quan Lương y khám để là tên Minh bị độc được mà chết.

Nhờ sức thấy Cai-Tông lấy án kết làm ra mới đưa hồ thạch tin vào nói cớ của tên Minh ăn đó là tên Bến.

Bất nó hỏi ban sơ nó chối, sau tới nó chịu, và có người chứng thấy nó mua thạch-liu tại tiệm thuốc bắc của chệc Ô mà nó cậy một người thầy thuốc Anam tên là Đinh nói giùm rằng mua về làm pháo lới, nên chệc mới bán.

Bởi có lòng cố sát giết tên Minh mà lấy vợ nó; nên tòa xét đủ là tên án phạt tên Hồ-văn-Bến kêu là Lý khổ sai chung thân.

Năm mới bị đòn

Tối bữa lễ mừng 3 Tết lúc thiên hạ

tự coi đất pháo bông tại rạch Cánh-thơ, lại công trong lúc đó có xảy ra một lần hai-kịch thấy mà tức cười. Một cậu trư-dương kia đứng sau lưng một nàng thiếu-nữ, mình mặt ăn-phục, đầu chải xúi không đội nón, tay cầm cây canh (canne), miệng ngậm xi-gà, 2 tay thọc vào túi quần, họ tịch cậu coi ra như tướng kiêu-hãnh quá. Pháo thăng thiên lên ngất tầng mây tủa ngũ sắc đáng-tinh, thì cả mấy trăm mấy ngàn cặp nhân đến trông vào đó, miệng thì trầm-trắc rằng hay-rang ngộ, thế mà cậu trư-dương kia nan có lưu tâm chút tí gì đến, cặp thân-nhân của cậu đương theo ánh đèn diêu dã xa xa đi, cậu cứ chồm-chồm cái đầu tóc cánh liền, cái cán có hạt, vốc mình đây, cặp vai đều đều, lại từ chập mui đầu thò ra phát ngay vào mui làm cho cậu khó khăn dục dục, dục tới, cậu hèn rút tay ra, chứ chi rút tay ra rồi vô bốp lên mà khen pháo

thật-giỏi thì có sao; cái này không; nó lấy búa chém trên đầu lính Phong té xỉu. Chứng thấy lính Phong té rồi, tên Lang hoảng kinh nhảy xuống sông lội vô bờ la làng lên và tố bày các việc.

Một cái gương phải trong làng

Tại làng Tân-quê (Cánh-thơ) Đêm 13 tháng giêng năm nay, 28 Fevrier 1923, có đám sát của Hương giáo Hồ-văn-Huân..., thấy cái bạc tình của Hương-chức Hội tế làng Tân-quê đáng ghê, để làm một cái gương tốt trong làng. Trước 3 giờ khi phát hành thì hương chức hội tế đồng tựu đến nhà sát, từ Ông đại hương cả cho tới hương hào đều đủ mặt mà đi một độ điều và có làm một cái bàn đưa của hương chức hội tế coi ra có vẻ ughiêm trọng. Khi phát hành hương chức hội tế đồng đi đưa ra đến phần mộ, đến chầu hạ rộ, thì xã trưởng H. B. K. mất kham liêng đọc không được; nên hương quân Cao-văn-Đa phải đọc thế như vậy:

"Chỗ đất này, rồi đây là chỗ thầy hương giáo Hồ-văn-Huân ở; sát năm ngàn năm yên đất. Vậy tôi xin phép trước viên quan, quý chức, đồng thay mặt cho bản hội tế mà tố đối lời thương tiếc và vĩnh biệt thầy hương giáo Hồ-quân!

Như sanh hích thế vi kỳ 1 lời sách nói miệng thế bằng ghê; nhưng mà xét lại câu..... Thật thập cổ lai hy, nghĩ cho công là phải? Đờ Tạo-hóa rước đưa đưa rước mãi, dầu trẻ già, mang số công năng đờ 71. Như thầy hương giáo Hồ-văn-Huân đây bình sanh vốn người thuần hậu, việc cư xử cùng thôn hương đàng vuôn tròn, trên thờ mẹ dưới dất em mọi đều yên ổn. Nhá tuy là giàu có, mà tánh tình không kiêu lần trống ra thật người có vẻ lịch lãm thể tình.

Từ ngày ra gánh vác việc làng, trước làm chức Thủ-bộ, sau làm Thôn-Trưởng trong làng bá tánh đều yêu-vị; kể 2 năm rồi "1921 - 1922" lãnh chức Hương-giáo, thì người giữ phận sự cần siêng. Phàm trong làng có đám-tiệc chi, người hết lòng; số-sắc chẳng cùng. Bởi vậy; trong bản-hội-tế chúng tôi có lòng yêu mến thương tiếc người lắm! Khi hay tin người mới đau thì anh em chúng tôi tưởng là: bệnh đau lây-lây thuốc men sẽ lành mạnh mà cùng với anh em tôi,

Hỉ tin

Mới tiếp được tin lành của thầy Đ. như-Ba dit Dời thơ-ký nơi phòng văn quan Trug-sur Auguste Bataille Vinh-long cho hay rằng: ngày 23 Fevrier đây hồi 9h 15 liên liền nội trợ của thầy mới hạ sanh một gái tốt tươi mỹ danh là: Đ. Bạch-Tuyết. Vì tình đồng chí vì nghĩa thâm giao vợ và gởi ít lời mừng cho nhà họ Đ. gia môn hữu hạnh.

TRẦN-QUANG-MINH

Dépositaire de la Pharmacie Béchieu

cậu rút tay ra động mà thì bành cái tuu-đoạn của cậu đã định,..... mới là hai chet! Cậu làm sao đó không biết, mà nang thiếu-nữ kia đây lại toát cho cậu một toát, lại dận rằng: từ này phải bỏ cái thói.... đó đi.

Bị toát đầu, cậu trở quạu muốn ra coi "ga trống đá gà mái" song thiếu-nữ nà có nhit, cũng hăm hăm mà nghiêm chỉnh cậu. Nhờ đôi người cùng giã, lại cũng may cho cậu sớm hết tâm hiết lỏ mình, dận xuống hồ đi; không thời chờ đầu năm vô ngộ bới.

Một điều kiện là xin các cô thiếu-nữ, ngại giữ dục sách, và-may, trường cũ, nên học thêm ít miêng vô-nghệ phòng khi gặp bạn vô liêm-si như cậu trư-dương trên đây mà toát cho hân hân.

Vô-Tay.

lo điều đình việc làng. Nào hay dân mong số mới vừa tri-thiên mà người đánh đực còi Trần tiêm đang đi-lộ?

Ồi! chúng tôi đứng trước giai-phân này mà tò mảy dều, rất là cảm xúc mới tình lai-lãng..... Người như vậy tánh tình đàng vậy lẽ thì sống thêm năm mươi năm, đờk mà thì an-nghĩa, giúp thôn-hương mới phải; có đầu sớm với tách mình đường-thế? Hay là thầy hương đã chầu-dời, găm cuộc phù sanh là nơi cõi tạm, mà mau tránh cho khỏi cái kiếp Phồn-Trần 17

..... Bà biết rằng: Sống thì ở, thác vui về! Nhưng thầy hương đã vui về Tiên-cảnh, còn đề buồn lại cho, trước là Mẹ-già, con-thơ vợ-yêu, đoàn em cũng trong bản-hội-tế chúng tôi lắm đó.

Như vậy, cuộc biệt-ly này, dẫu đã sát mà có con người, cũng phải đối trông rơi-lụy! Thôi, từ đây chúng tôi đã vĩnh-biệt một người hương chức rất yêu dấu trong bản-hội. Vậy chúng tôi cùng nhau mà cầu xin cho Hương-hồn thầy hương-giáo Hồ-văn-Huân đặng tiêu điều nơi cõi ngoại, hưởng phước thanh nhàn, và phần mộ của người đây, đặng trăm năm yên-ổn!

Ồi! thương tiếc thay!
Thay mặt cho Hương chức Hội-tế H. B. K. và Xã Trưởng.

Một người có đi đám sát G. (Lai-cáo.)

VĂN UYỂN

Văn tợ của M. Đặng-hữu-Đông Tân-an (Cánh-thơ)

Hỏi ai!
Lam diên ngọc nức
Lệ thủy vàng trầm.

Niêm phụ phụ là niêm thân ái, phu (phu là thân ái) rời tay.
Hội từ sanh là hội biệt ly, sanh cách (từ biệt ly) đau đớn dâ.

Cuộc há niên bất hạnh vi kỳ.
Câu nhit đáng vô thường con nhớ má.
Chồn quỳnh thỏ em đã an một giấc dể
hà con giãng mẹ triệu cha,
Cuộc gia đình hậu gởi lợi cho ai, miêng
(d) lữ hậu đành dục giã,
Nhớ linh xưa!

Tánh rất trinh thuần.
Lông như sắc đá.

Đạo tòng phu giữ vẹn chữ tề mi.
Nghĩa xuất giá trao đổi cầu cử ái.
Lời nguyện ước phụng loan phối hiệp,
ngờ những mong kết cuộc trăm năm;
Hay nỗi đau dâ các thâm tình, lòng
kương-ngự giữ vẹn vẹn.

Ồi!

Trong chòm xóm già yêu trẻ mến, kính
(ông bà thủ phận chữ du qu
Ngoài hương lâu trên ngự dưới khen,
[quân gia nghiệp xử vuôn tròn cầu xuâ
[giã,

Từ kết nghĩa vợ chồng hi hạ mười
[một năm phải đạo xương tủy,
Nay vô đoàn bích địa nổi phong ba
(vương văn gió ào mưa á

Bà trẻ đại rạch lạch ai sưa dật, việc
[mây mưa nào biết cậy tay ai cưng,
Tâm thân này quả phu công trog, học
[trung từ phúc hôn vui há há.
Chứng cho trả lễ biền huê quả rõ chông
(con hết dạ thảo ngay.

Nguyễn hương nào kham: hà tay qui, và
[cực lực xin phàm nhạp thanh,
Hỏi ai!!! thương thay!!!
Coi linh xin chươg!!!

Cái tiếng "Thiên hạ đồn"

Thiên hạ đồn rằng: xứ Nam-viên lên đờ khó vô, (Trái lên to vô, phải vô có con) lại đồn thêm rằng những bạn bất nân đem lên Nam-Viên hát thì nhưt là nạt gánh, nhit là xáo xáo trong bện hát, cên. Nếu gánh ít người muốn lên hát xứ

Nam-Vian.

Như bạn hát Cirque "Jeune Annam" của M. André Thap, — lên hát tại Nam-Vian.

Tôi có đăng một bài vào quí Báo An-Hà, nói về vụ kiện thưa, nay xin đăng tiếp cho khán quan tường lãm.

Cái vụ Ba Thân của M. André Thap vào đơn mà kiện M. M. O. Nh... Xin 5000\$ (Homages Interests), thì nay Tòa đã bác đơn tiền cáo rồi.

Thương hai cho M. André Thap, cũng bị vụ kiện này mà làm cho bạn Cirque "Jeune Annam" ngày nay trở nên lộn-xộn, vì bị kiện thưa, nên ghe hát phải đậu tại Poomh-Penh mà đợi, kếp hát, bạn đâu còn ở đợi, lâu ngày phải đi sanh phương, kẻ đi một nơi người một ngả, bây giờ còn M. Phan-công-Nghiem là Gerant ở lại tại đó, và vài tên bạn coi ghe, cái cuộc này làm cho lờ mờ bây giờ nếu muốn lui ghe buộc phải có một số bạc trên ngân tình mới xong, vì đầu lâu ngày sẽ là các cuộc, — thấy vậy mà rất thương hại cho M. Thap là người hết lòng muốn ra lập thành một gánh hát Cirque của người Annam cho có danh nể chẳng nể tiền của và công lao rất dày, mà ngày nay, cũng vì một việc nhỏ mọn cái số bạc có 500\$ nó làm cho dây dưa ngày nay trở nên cái sự tồi tệ hại cho M. Thap, ước ao chỉ M. Thap rằng tình cho xong mà đem gánh hát đi và từ những kếp hát lại như xưa —

Chữ chi bạn đồng bạn ta biết thương nhau, đâu có việc chi cũng suy tính trước, thì bây giờ, phẩm ở đời, trước mình muốn làm thiệt hại cho người, sau lại thì sự bại nó cũng đeo đuổi theo mình không thể chi, đó là một cái gương cho thấy rằng bạn đồng bạn cùng nhau mà hại lẫn nhau, cũng vì một tiếng nói "ôh! h!" mà sanh ra việc đời sự cho lờ lạng cơ hội, rất tiếc, rất thương hại!

Phan-thế-Hùng
(Nam-Vian)

THỜI SU

Giá bạc

Thứ sáu... ngày 2 Février... 8 1. 30
Thứ bảy... ngày 3 Février... 8 45
Chủ nhật... ngày 4 Février... 8 45
Thứ hai... ngày 5 Février... 8 50
Thứ ba... ngày 6 Février... 8 55
Thứ tư... ngày 7 Février... 8 55
Thứ năm... ngày 8 Mars

Giá tua

Lúa chờ đến nhà máy mỗi tạ 100 kilos là:

Thứ sáu ngày... 2 Fèv... 490 à 500
Thứ bảy ngày... 3 Fèv... 4 95 à 5 02
Chủ nhật ngày... 4 Fèv... id
Thứ hai ngày... 5 Fèv... id
Thứ ba ngày... 6 Fèv... id
Thứ tư ngày... 7 Fèv... 4 94 à 5 04
Thứ năm ngày... 8 Mars.

Cantho

CUỘC TỔNG ÔN

Thương nam đảo lệ, bỏ tới rằm tháng giêng Annam thì làng Nhơn-Ái (Cántho) thuyết lễ tổng ôn. Năm nay: đêm 1 Mars chính là đêm lễ rằm rằm tháng giêng, làng Nhơn-Ái bày cuộc tổng ôn rất trọng thể. Ghe 3, 7, chiếc liên kết làm bè, cụ vật nghiêi trang, đèn dưới tơ sao dăng, tiếng trống lộn tiếng kèn in-oi, thấy pháp hội, thấy chùa tụng, bố trận lập dăng, tàu giắc bè ra khỏi vàm Cántho, thế tổng xuất ôn-hoàng, cầu lộc-thư bình an khỏe mạnh.

MỘT THẮNG BỊ HAI NGƯỜI

Tại làng Tân-quới (Cántho), tính ra một thắng, mà hai người hưởng chức. Dường như trong ban Hội-tế là Hương quán và Hương-giáo đồng bè rõ nhau mà đi không trở lại.

Số là: Hương-quán. Trần-bửu-Trinh 46 tuổi bị bệnh ho thổ huyết đã từ trần hôm ngày 10 tháng chạp năm 27 Janvier 1923. Đến nay hương giáo Hô-văn-Huân 50 tuổi cũng bị bệnh cũng từ trần hôm ngày 10 tháng giêng năm 25 Février 1923.

Có khi hai người kết tình tri-kỷ, thương yêu nhau nên hẹn hò trong một tháng kẻ trước người sau, nối nhau chỗi gót. Rất thương tiếc cho Hương-quán T. H. T. và hương giáo H. v. H., hai người cộng lại thì còn thiếu 4 tuổi nữa mới đầy trăm nghĩ chưa phải là già sao với tách làng tiên, nở đê buồn cho làng Tân-quới? — Thế thương, hương chức làm đủ lễ xin nghỉ đời ba năm, rồi cũng lãnh lại chức khác, chứ như hai thấy hương đây, người hương-quán, kẻ hương giáo lãnh chức phận này chẳng biết thế nào mà rõ được ý hai thấy nói thôi nói nữa.

Một người dân ở làng Tân-quới (Lai-cáo)

Chaudoc

GHE CHIÊM 2 NGƯỜI BẠN CHẾT

HAO TỐN 12.000\$

Ngày 22 Février 1923, cuộc bạn được mướn Huynh Cầu mướn tàu "Binh Sbin" đi một ghe chài nước mướn mấy ngày tình từ Long-xuyên đi Chaudoc. Trong ghe có Huynh Cầu, vợ nó và 13 người bạn chèo, khi tới làng Hòa-lạc (Chaudoc)

cách bờ chừng 13 thước, thỉnh thoảng chèo ghé đụng nhám một khúc cây lớn làm cho ghe vô nước nổi trong 15 phút đồng hồ thì chìm, nên chẳng cứu chữa chi kịp. Vợ chồng Huynh Cầu và 11 người bạn đều khỏi hại, còn hai tên bạn khác bị chìm theo ghe qua ngày sau vớt thấy được.

Sự tổn hại ước 12.000\$

Rachgia

MỘT ĐAM NHƠN MẠNG

Tối bữa 20 Février lúc 7 giờ rưỡi tại Rachgia có xảy ra một đám nhơn mạng rất ghê gớm. Người bị giết tên là Danh-Nuôn bị chém nhiều vết nơi hông nơi trán, trên đầu 15 tại, phải chết tại trận.

Nghe đầu Danh-Nuôn đây là tội nhơn mới mang bữa trước qua ngày sau thì bị giết chết, có khi cũng bởi sự thù oán chi thậm trọng, song đưa sát nhơn bất không được tại đó. Nhưng người bị nghi trong vụ sát nhơn này là Danh-Xinh, Danh-Sắc đều bị bắt mà tra vấn vì buổi sớm mai mấy tên này có rú Danh-Nuôn đi cớ-bạc.

Những tin tức này chưa mấy rõ, chừng hay đủ duyên cớ, sẽ tiếp cho độc giả nhàn dư.

Sóc-trăng

NHÀ LÁ CHÁY NỬA

Ngày mồng 2 Tết (17 février), bà hỏa mới thiêu 16 căn nhà lá tại Sóc-trăng ngã đường đi Phụng hiệp, thiên hạ đều tha thiết thương hại cho những người bị tai nạn ấy; song bà hỏa cũng chưa vừa lòng qua bữa mồng 8 (22 février) bà còn rúng thiêu thêm ít cái nhà lá gần công-xi-lô heo nứa. Nhờ sức người lối xóm là thầy kỳ Thiện, Hai Lợi, Tư Phòng, Tư Chung, Hia Lý, Năm-Nên, hai Bói, Mười Bò, tận tâm chăm sóc là phương minh sư này, từ đêm một lòng cứu chữa mới thắng nổi bà hỏa được. Rất đáng khen cho 8 vị trên đây thật là có lòng can đảm cứu người trong cơn tai-nạn.

Long-vạch-Thủy (Lai-cáo)

Saigo n

TÊN ĐIÊN SAY RƯỢU CHÉM CHỆC BẠN THẬT HEO

Bữa 27 Février 1923, lúc 5 giờ rưỡi chiều, chệc Trần-Thoại nhà ở đường K. Ichner (Saigon) gánh thịt heo đi bán.

Khi đi ngang qua đường d'Yvetot gặp tên Tiểu-vân-Sáu 32 tuổi đang say rượu, Sáu kêu gánh thịt lại mua. Chệc Trần-Thoại ngó thật lâu-và để gánh xuống cầm dao xắc tuốt ra mà bán. Tình hình Sáu gục dao rớt chém Trần-Thoại một đao nơi vai bên tả. Trần-Thoại bị vết

đang máu là lòi lẻo té xỉu, nhờ có người ta áp lại bắt tên Sáu và giết dao. Lập tức điện Trần-Thoại vô nhà-thương còn tên Sáu thì dẫn về bót quận thứ nhĩ, hỏi rõ nói tại Trần-Thoại không báo biết cho mau nên nó chém.

Xét ra thì Tiểu-vân-Sáu có bị hưởng điện-cuồng đã bỏ vô nhà-thương Biên-bà gần một năm, người ta ở ở nó hết nên cho về, dò đầu chừng có lại tái-huân đã mấy tháng rồi, nay lại nhám lúc uống rượu say, chừng điên phát dậy, lại ruồi cho chệc Trần-Thoại phải bị chém trong tích như vậy.

Quan Biện-Lý đem Tiểu-vân-Sáu vào khám để cho quan Lương-Y xét coi nó phải nhắm cơn cuồng-lam mà chém Trần-Thoại chăng?

Chợ-lớn

CẤP ĐƠN BA ! CẤP ĐƠN BA !

Bầu gánh Thương-trực-Lệ chủ gánh hát Annam ở đường Bình-hoà (Xóm-côi) có thưa rằng: 3 tên kép 1 Nguyễn Văn-Nhơn 32 tuổi Lê-văn-Cu 22 tuổi và Đoàn-văn-Dũng 22 tuổi đã "hoan man" đặt lệ lâu... kép Nhơn có lãnh trước 500\$, còn kép Cu và kép Dũng mỗi đứa 50\$.

THEO AI ?

Nguyễn-thị-Ngà ở đường Boulevard Saigon-Chợ-lớn có đi thưa rằng cháu gái là Võ-thị-Chúc 15 tuổi, đi biệt từ hôm 25 Février đến nay chưa thấy về ở ĐANG HẬU !

Bà-văn-Thơ 38 tuổi chủ xe kéo ở Chợ-lớn có thưa rằng: thob nhân là thị Nhiêu 32 tuổi gốc ở Sà-dé: trốn đi biệt từ hôm 24 février lại lấy 4 chiếc vàng, 1 sợi giây chiếu vàng đáng 300\$ và bạc 85\$ nữa, đủ vi-kiến rồi ở dang hậu 1 chết được !

MANG GÓI THẮNG XÔNG

Nguyễn-vân-Tư 27 tuổi, bạn chèo ghe có thưa rằng: em nó là Nguyễn-thị-Lợi 18 tuổi, mang gói thắng xông, chẳng biết đi ngả nào ? = Theo....chờ gì !

Chợ-quán

LỬA CHÁY

Ngày 1 Mars, lửa cháy một xóm nhà ở Chợ-quán (nhà cất bằng cây và tre) Các sự hư hao chừng 5.500\$. Tiệm thuốc Bäcky mất chừng 5000\$, và người dân bà làm nghề thợ bạc mất 500\$.

Bán

1 cái xe hơi Hudson, 6 máy, 7 chỗ ngồi còn mới tinh hảo.
1 cái xe hơi Buick, 6 máy, 7 chỗ ngồi, còn mới, giá là 1.500\$00.

AI muốn mua do nơi hàng :

Garage T. D. NGHIA — CANTHO-VILLE

GARAGE TRẦN-DẤT-NGHĨA

Cantho — (Cochinchine)

SỬA CÁC THỦ MÁY:

Xe hơi, tàu hơi, máy lửa, xe máy máy may, máy viết chữ, máy nói, tủ sắt, v.v.v.

Công việc làm kỹ lưỡng, mau mà giá rẻ.

Có trữ bán vỏ ruột xe hơi, xe kéo và xe máy, máy may hiệu Singer và xe kéo mới.

Dầu nhớt, dầu sống. Đồ phụ tùng xe hơi và xe máy vào v.v.

Lãnh làm sườn nhà và hàng rào sắt.

Tại hàng có sẵn xe hơi để cho mượn đi chơi, cùng bao đi v.v. Giá định nơi uoá luôn.

CAFÉ RESTAURANT

Hing Hing

Gần nhà hội làng Tân-an

Kính cùng quý ông và quý thấy, tôi mới lập nhà hàng bìn cơn tây, bán từ món par plat) ăn món này thì tính món này, tiệm tôi nấu đồ ăn ngon kỹ lưỡng sạch sẽ, ban ngày đồ ăn khác ban đêm đồ ăn khác, có làm đồ thứ bánh tây, hoặc có đám tiệc chi thì tiệm tôi cũng bao lãnh mà nấu. Vậy quý ông và quý thấy có đi Cẩn-thơ xin đến tiệm tôi thì tôi sáng lòng tiếp rước.

Giá rẻ !!! Giá rẻ !!!

KINH CÙNG QUÍ-VỊ NƠ:

Bổn-biêu mới tiếp động máy kỳ viết kếp theo túi áo "Porte-plume à réservoir" à remplissage automatique, có araf bằng méral nickelé đẹp lắm, không thua gì các biếu khác. Giá định bán rẻ, mỗi cây....0\$80.

AI mua nhiều về bán lại 12 cây, giá chắc là....0\$00.

Thứ viết này không phải xấu mà bán rẻ, cũng là viết của các xưởng Langsa gởi qua, nếu gín giữ kỹ càng thì cũng dùng lâu dặng.

Kỹ này lại không bao nhiêu, như Quí-Vị cần dùng viết thì đến mua mau mau kéo hết.

Xin để thơ và mandat cho:

M. Trần-dất-Nghĩa
Quán-lý Ấn-Quán An-Hà
Cántho.

tôi còn đau năn, chỉ vì nói dặc tôi đi hăm má tôi, chỉ vì nói má tôi biếu mở tủ lấy đồ đem vô nhà thương cho má tôi Chi vụ hồi chia khốn tù để đầu ? Tôi nhớ chừng má tôi hay để chia trong áo gùi của má tôi năm, tôi vì lấy đưa cho chi vụ, chỉ má tôi học lấy chi không biết mà thấy chi ôu một gói cùng bằng trang cái gói của má tôi năm đó vậy, rồi chỉ năm tay tôi lại ra đường kêu cái xe kéo tôi đi với chi, xe kéo đi đến nhà giã xe lửa lại gặp anh Ba Nhỏ là chồng chi, Báo tôi lên xe lửa mà đi thăm má tôi.

Xe chạy lâu lắm ghé nhiều chỗ, tôi chắc vợ chồng chi vụ dặc tôi đi đầu; chứ không phải đi nhà thương thăm má tôi, song tôi không dám hỏi vì lúc trên xe chi vụ hăm đánh tôi. Sau hết xe lửa ngừng lại, người ta trên xe đều xuống hết chi vụ cũng dặc tôi xuống.

(Còn nữa)

TÌNH DUYÊN TÀI HÒI

Số 99

THÁI-TUÔNG-LONG — (CANTHO)

(Tiếp tục)

Nhờ bóng đèn chói sáng có thông thấy thàng nhỏ mặt mày sáng rõ quần áo sạch sẽ, thì động lòng thương. Ấy là tình tình của dơn bà không con, hề thấy con ai ngộ thì hay thương. Vả lại trời khiến máu thịt động tình. (Thàng nhỏ này là ai ? — Chính là thàng Lạc con của thị Duyên đó, kêu thì Nghĩa bằng đi ruột; xin khán quan xem tới sẽ rõ tại làm sao mà thàng Lạc đứng tại đây mà khóc.)

Có thông mới bảo xa-phư ngừng xe lại, bước xuống hỏi thăm thàng nhỏ cho biết; lúc đó có 3, 4 người dơn ông dơn bà đứng xung quanh thàng nhỏ, kẻ nói vậy người nói khác. Có thông mới chèo vô mà hỏi thăm một người đàn bà đứng đó rằng :

— Thưa thím, thàng nhỏ này con nhà ai, làm gì đứng đây khóc vậy ?

— Không biết nó ở đâu ? Con của ai ?

Tôi thấy nó đứng đây từ hồi đó đến cho đến bây giờ mà khóc và kêu vô ơi vô hỡi hoài mà không thấy ai tới kiểm nó. Lỗi chắc nó đi lạc da có !!!

Có thông Nhơn, nghe chi nó nói bèn lại gần vuốt ve thàng nhỏ mà hỏi :

— Cháu tên gì ?

Thàng nhỏ khước tặc tặc tươi đáp rằng :

— Thưa cô ! tôi tên Lạc.

Có nghe thàng nhỏ nói tên Lạc, trờng tên với cháu của mình, bèn mới lòng nhớ cháu, mới hỏi phăng tới.

— Cháu mấy tuổi ?

— Thưa cô, tôi sáu tuổi.

— Bà má mấy tên gì ?

— Thưa tên bà tên má (lời con út)

Mấy người đứng xung quanh thàng nhỏ trả lời vậy đều cười rộ.

Có thông thấy thàng nhỏ nói có khuôn phép, bèn nói với mấy người đó rằng: Tôi tưởng một hồi nữa cũng có người

đến đây kiểm dứa phố này chứ chẳng không ? Thàng nhỏ nghe có thông hỏi như vậy thì bệu bạo nói: có rồi không có ai đến kiểm tôi đâu. Có cho tôi theo có về nhà với, đừng bỏ tôi đây tôi nghiệp, trời tôi tôi sợ lắm ! Nói rồi ôm chầm có thông không chịu rời ra (xét coi nhiều người đứng xung quanh đó, sáo tuông Lạc kuông quẹo-luẩn ai hết; một mình có thông nó lại đeo theo có về nhà. Chư khán quan nghĩ cho sao ! Dường ấy có phải tại tình máu thịt mà ra không...?)

Có thông thấy thàng nhỏ đòi theo mình, nghĩ công thương bèn dắt lại hỏi có ai ở gần đây dắt đi chăng ?

Chi bán hàng bông nói: tôi ở gần đây dắt hơn hết, và rồi và chỉ cái quán kế đó.

— Vậy thì tiện lắm. Như đêm nay có ai tới kiểm thàng nhỏ này chi giùm bảo họ qua bên Chợ-cu, nơi nhà ông Cựu thì có tôi và nó ở tại đó. Nói rồi móc túi cho chi bán hàng 1 đồng bạc. Chi

bán hàng lấy bạc miệng cười chum chiêm tỏ ý cảm ơn và hứa sẽ làm y theo lời dặn. Ai này đồng khen có thông là một người dơn-bà hảo nghĩa ít ai bằng.

Có thông bèn kiến mấy người rồi dắt thàng Lạc lên xe qua nhà ông Cựu. Đến nơi chi bán hàng gặp nhau mừng rỡ; hàng hỏi bằng huyền. Chuyện vắn đây lâu có thông bèn nói qua sự gặp dứa như dặc đem về đây, ai ai cũng lấy làm lạ ? Rạng ngày có thông dắt sém báo con Tư mua bánh cho dứa nhỏ ăn, có ngó kể một bữa vượt về và hỏi :

— Cha mẹ cháu ở đâu ?

— Thưa, ở Saigon.

Tôi ở nhà với má tôi, còn ba tôi đánh lộn với má tôi, rồi ba tôi giận bỏ nhà đi có hơn hai tuần rồi, mà chưa thấy về.

— Cháu ở Saigon ai dắt cháu đến đây ?

— Chi vụ dắt tôi vào nhà thương thăm má tôi. Chi vụ nói má tôi nhà xuống sông mà chết; người ta gặp vớt đem lên rồi chôn vào nhà thương, má

